

UDÁLOST MĚSÍCE

SNOWBIKE CAMP V JIZERSKÝCH HORÁCH

Jezdit v Jizerských horách v zimě na běžkách je zábavou známou a oblíbenou u stovek sportovců a turistů. Co ale sjíždět Jizerky v zimě na kole? Zkusit to můžete pod dohledem profesionálů, a to díky Snowbike campům, které pořádá nejlepší český extrémní biker Jan Kopka z Jablonce nad Nisou. Snowbike campy se konají v termínech 5.–8. ledna, 12.–15. ledna a 19.–22. ledna 2017 a ještě se na ně můžete přihlásit.

Sněžné bikování je spojeno se zážitky, které se nedají prožít nikde jinde. Hory, ticho, čisté bílé pláň jen občas porušené stopami zvěře. Za celý den nepotkáte živáčka. Asi tak popisují jízdu zasněženou krajinou účastníci snowbike campů. Vychutnat si jízdu na kole v tak nádherném prostředí je nezapomenutelným zážitkem. Vaše smysly zbystří a prožitek je tak daleko intenzivnější. Zapomenete na každodenní starosti, uvolníte stres a užijete si pohodovou jízdu. Campy pořádají profesionálové nejen pro zaryté bikery, ale i pro kohokoli z řad veřejnosti. Je dobré být trošku v kondici, ale není to podmínkou. Každý účastník si z programu vybere jen to, co mu bude vyhovovat a na co bude stačit, nebo si se sněžným kolem zvolí vlastní individuální program. Každý camp začíná vždy v 17.00 hod. Po ubytování se mezi 18.00–19.00 hod. vyráží na noční vyjížďku.

Pro bikování se používá kolo se širokými ráfky, pneumatikami a upraveným rámem. Jízda na sněhu má svá specifika, je proto nutné nejdříve zvládnout techniku jízdy. Na tvrdém sněhu a ledu, například na silnici, může kolo podklouznout. Jezdit by se tak

mělo s citem, ale není potřeba zvláštních znalostí. Výhodou sněžného kola je, že se můžete pustit i do nezvyklých podmínek, kde už vám obyčejné kolo nestačí. Na tvrdém povrchu se i na sněžném kole jezdí, jak jsme zvyklí. Valivý odpor není větší ani na tlustších pneumatikách. Jak ale povrch měkne, musí se v kolech odpouštět vzduch. Pneumatiky se tak nebudou zařezávat a vzduchový polštář je udrží na povrchu. Na tvrdších gumách by se kola zařezávala a cyklista by tak jel s velkým úsilím jen těžce anebo vůbec. Když přijde na řadu opět tvrdší povrch, musí se pneumatiky dohustit. Platí tedy pravidlo, že čím měkčí povrch, tím menší tlak v pneumatikách. Se všemi zákonitostmi jízdy na sněhu vám ale poradí zkušení instruktoři, kteří jsou po celou dobu jízdy s vámi. Není to nic těžkého a stačí na to chvíle praxe. Kolo pro snowbikování vám bude na campu zapůjčeno. ←

Více informací a konkrétní program snowbikeových campů najdete na www.jankopka.cz/category/akce-pro-zajemce/snow-bike-campy

Text: Květa Šírová

Foto: Jan Kopka

NA KRAJI

LIBERECKÝ KRAJ POVEDE ŠIROKÁ KOALICE

Kraj ve volebním období 2016–2020 povede široká koalice složená ze zástupců čtyř politických stran a hnutí: SLK, ANO 2011, ČSSD a ODS. Na ustavujícím zasedání Zastupitelstva Libereckého kraje byl v úterý 22. listopadu hejtmánem opět zvolen Martin Půta. V tajné volbě byli dále zvoleni také náměstci hejtmána a členové Rady Libereckého kraje. Statutární náměstkyní hejtmána se stala Jitka Volfová (ANO 2011) – řízení rezortu ekonomiky, správy majetku a informatiky. Náměstky hejtmána pak byli zvoleni Marek Pieter (SLK) – řízení rezortu dopravy, investic a veřejných zakázek, Petr Tulpa (SLK) – řízení rezortu školství, mládeže, tělovýchovy, sportu a zaměstnanosti, Pavel Svoboda (ČSSD) – řízení rezortu sociálních věcí a Přemysl Sobotka (ODS) – řízení rezortu zdravotnictví.

Zadní řada zleva: Marek Pieter, Petr Tulpa, Přemysl Sobotka, Pavel Svoboda. Přední řada zleva: Květa Vinklátová, Radka Loučková Kotasová, Martin Půta, Jitka Volfová, Jiří Löffelmann.

Dalšími členy rady pak zastupitelé zvolili Květu Vinklátovou (SLK) – řízení rezortu kultury, památkové péče a cestovního ruchu, Jiřího Löffelmanna (SLK) – řízení rezortu životního prostředí, zemědělství a rozvoje venkova a Radku Loučkovou Kotasovou (ANO 2011) – řízení rezortu hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů a územního plánování.

DOBŘÁ ZPRÁVA PRO BĚŽKAŘE

Liberecký kraj se zavázal ke spoluúčasti ve výši 5 mil. Kč na zasněžování běžeckých stop na Bedřichovském stadionu. Celkové náklady na zasněžování jsou předpokládány ve výši 11 994 541 Kč. Realizátorem je obec Bedřichov, která se bude finančně podílet ve výši 1 mil. Kč. O zbytek nákladů na zasněžování bude Bedřichov žádat o dotaci Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

„Podporujeme tento projekt, protože umožní přivést do regionu investici, která je dlouhodobě potřebná. Podmínkou k poskytnutí dotace je kofinancování projektu z dalších zdrojů a Liberecký kraj je přirozeným partnerem obce

Zasněžování běžeckých stop pomůže nejen běžkařům, ale také organizátorům Jizerské padesátky.

Foto: Blanka Daníčková

Bedřichov. Její rozpočet však nestačí na kompletní pokrytí spolufinancování, a proto jsme se rozhodli pomoci. Bedřichov je jedním z nefrekventovanějších nástupních míst na Jizerskou magistrálu a z pohledu cestovního ruchu má nadregionální význam. Je to také místo startu Jizerské 50, která propaguje i prostřednictvím televizních obrazovek Liberecký kraj na celém světě,“ vysvětluje Martin Půta, hejtmán Libereckého kraje.

O poskytnutí dotace od Libereckého kraje se ale zatím nerozhodlo, neboť její poskytnutí je podmíněno právě poskytnutím dotace ze státního rozpočtu.

ODEŠEL FRANTIŠEK PETERKA

Smutná zpráva zastihla milovníky *Krkonošských pohádek* v pátek 25. listopadu, kdy ve věku 94 let odešel představitel Krakonoše – František Peterka. Přes dvě stovky smutečních hostů se s ním naposledy rozloučilo v obřadní síni libereckého krematoria ve čtvrtek 1. prosince 2016. Herec libereckého Divadla F. X. Šaldy se ve filmových rolích začal objevovat už v 50. letech, nejvíce se však proslavil v letech 70. a 80., a to ve snímcích *Jáchyme, hoď ho do stroje*, *Zítřka to roztočíme*, *drahoušku*, *Co je doma*, *to se počítá* nebo *Příště budeme chytřejší, staroušku!* Nejvíce však vešel do povědomí jako Krakonoš v *Krkonošských pohádkách*. ←

František Peterka obdržel v roce 2009 Poctu hejtmána Libereckého kraje. Foto: archiv Libereckého kraje

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ K VĚCI

Věnujete se zimním sportům?

VLADIMÍR BOHÁČ (SLK)

Vzhledem k tomu, že jsem odkojený Jizerskými horami, mám velice rád projíždky na běžkách. Věnuji se ale i sjezdovému lyžování, nejraději v Alpách či Dolomitech.

JITKA VOLFOVÁ (ANO 2011)

Zimní sporty patří k mým oblíbeným. Věnuji se sjezdovému lyžování a občas zajdu i na běžky. Jinak celá rodina velmi bedlivě sledujeme biatlon. Věřím, že i v letošní sezóně naši sportovci zaznamenají takové úspěchy jako v té minulé.

MILOŠ TITA (KSČM)

Ano, především sjezdovému lyžování a bruslení. Láska z mládí. Ale, jak se říká, s ohledem na svůj věk černé sjezdovky už nevyhledávám. Běžky mi nějak nepřiřostly k srdci. Někdy bych rád zase zkusil sáně, ale najdete pořádný terén, kde tolerují sánkaře.

JAN MEČL (ČSSD)

Zimu jsem míval moc rád, ale klimatické změny nás poslední léta posunuly do jiných pásem. Rád mám lyžování na upraveném kopci, ale v zimě také naplno užívám teplých hal a tělocvičen, kde hrají stále aktivně stolní tenis.

DAN RAMZER (ODS)

V zimě sportuji moc rád. Dříve jsem jezdil na běžkách, poslední léta dávám přednost sjezdovkám. Sněhu je ale čím dál méně, a tak si musím vystačit i s jiným sportem – turistikou. A pokud je dostatek sněhu, provozuji s dětmi i takové sporty, jako je jízda na bobech či na igelitovém pytlí naplněném senem.

ZUZANA KOCUMOVÁ (ZPLK)

Ano (juniorská mistryně světa z roku 1999 v běhu na lyžích a účastnice Zimních olympijských her v Naganu v roce 1998).

MARTINA SEJKOROVÁ (SPD-SPO)

Kouzelná atmosféra zasněžené přírody a třpytivého sněhu je pro mě spojena se sjezdovým lyžováním na mnoha místech Libereckého kraje stejně jako s dlouhou procházkou lesem směrem k vrchu Klíč. →

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na www.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo

- 1 | Jan Kopka při závodu na Aljašce v roce 2007.
Foto: archiv Jana Kopky
- 2 | Bikeři závodí v extrémních podmínkách.
Snímek z amerického závodu Great Divide Race.
Foto: archiv Jana Kopky
- 3 | Přejezd poušti v Mongolsku – závod s názvem Montgolia Bike Challenge. Foto: archiv Jana Kopky
- 4 | Projížďka po zmrzlé pláni, i takhle může vypadat snowbikeový camp v Jizerských horách.
Foto: archiv Jana Kopky
- 5 | Na sněžném kole se dostanete i do míst, kde to pro cyklistiku není zrovna běžné. Foto: archiv Jana Kopky.

OSOBNOST KRAJE

JAN KOPKA

Extrémní biker a tradiční účastník bikemaratónů po celém světě pochází z Jablonce nad Nisou. Před lety se stal prvním z naší republiky, kdo absolvoval australskou Crocodile Trophy, etapový bikový podnik prašnou, vyprahlou buší za až padesátistupňových veder. Zúčastnil se také MTB závodu Transalp Challenge s celkovým převýšením více než 20 kilometrů a vyhrál nejdrsnější bikový závod planety Iditarod Trail Invitational. Posouvání vlastních možností je pro něj obrovskou výzvou.

Jak dlouho se věnujete extrémním sportům a kdo je vlastně extrémní biker?

Od roku 2000 se účastním extrémních závodů, takže už šestnáct let. Extrémní biker – v mém případě jde o účasti na závodech na dlouhou vzdálenost transkontinentálního charakteru. Jsem odkázán sám na sebe. S čím nastoupím na start, musím vydržet i několik týdnů, než dojezu do cíle. Závody jsou bez jakéhokoliv zabezpečení a jedou se nonstop. Extrémnost je i v tom, že se často jezdí i v prostředí, které není pro cyklistiku běžné.

Co to znamená?

Jel jsem závody po celém světě, jde o lokality jako je například poušť v Austrálii s teplotami kolem 65 °C na slunci nebo Aljaška s teplotami kolem -40 °C. Na Kostarice byla zase nesnesitelná vlhkost, vysoké teploty, deštné pralesy, neskutečné kopce a sopky. V Mongolsku jsem zažil velké výkyvy

počasí, například písečnou bouří. Byla tam velmi různorodá prostředí od stepi přes pouště a po hory.

Co vás vedlo k tomu začít s takhle extrémním sportem?

Trochu nuda. Hledal jsem závody, kde jde o něco víc, než jen o čisté fyzické soupeření. Tohle je hned několik věcí dohromady: soutěž, cyklistika, poznání, sebepoznání, velké dobrodružství a adrenalin. Je to taková směs všeho a hlavně je to o vás samotném. Jezdí se v opravdu opuštěných koutech světa. Je velkou vzácností potkat se s někým z místních obyvatel, ale o to je to obohacující.

Jste maximálně oddaný sportu, je to také vaše obživa? Jaká je vlastně vaše původní profese?

Jsem strojař, vystudoval jsem strojní fakultu v Liberci. Ale živím se jako podnikatel sportem. Zprostředkovávám zážitky ostatním – pořádám kempy s ježděním na sněhu v Jizerských nebo expedice na fatbikách do Laponska. V létě organizuji extrémní závod přes Česko-Slovensko s názvem 1000 Miles Adventure.

Vydal jsem 2 knihy (*Cesty peklem a sněhem, Ve spárech Aljašky*), kde popisuji největší extrémy, které jsem zažil. Pořádám diashow a motivační přednášky. Takže tahle činnost mě živí, ale na svoje samotné závody musím mít sponzory, protože se jedná o velmi drahou záležitost.

Jakého úspěchu si nejvíce vážíte?

Asi nejvíc vítězství v tom nejextrémnějším závodě planety přes Aljašku – Iditarod. Dalo mi to daleko víc, než jen vítězství.

Co je nyní Váš největší cíl?

Cílů mám hodně. Jedním z nich je vydat se v zimě na fatbiku na Sibiř. Nebyl by to závod, ale expedice. ←

Autorka rozhovoru: Květa Šírová

1

KRAJEM

OSADA JIZERKA

Místo, kde se zastavil čas. Tak by se dala nazvat osada v srdci Jizerských hor. I po stovkách let zde ruka člověka nestačila napáchat velké škody, takže i další generace mají možnost připomenout si život před stoletími.

Historie osady pod horou Bukovec se začala psát zhruba před pěti sty lety, kdy se zde usadili první čeští osadníci. První záznam o Jizerce je na archivní listině z roku 1539, a to jen díky sporu o její vlastnictví mezi Návarovským panstvím Zikmunda Smiřického ze Smiřic a Frýdlantského panství rodu Bibrsteinů (později rod Redernů). Spor skončil až v roce 1591, kdy se Smiřičtí vzdali sporného území a Redernové jim za to zaplatili odstupné ve výši čtyř a půl tisíc tolarů. V dnešní době se Jizercí nachází na katastrálním území Města Desná.

Obyvatelé Jizerky se poměrně často střídali, byla obydlena uprchlími evangelíky, hledači safírů, dřevorubci a pastevci. Asi nejslavnější éru Jizerky zažila na začátku 19. století, kdy v roce 1828 požádal sklář Riedel majitele Frýdlantského panství o povolení k založení sklářské huti na Jizerce. Bylo to krátce po velkých větrných polomech, po kterých zůstalo v lesích ležet obrovské množství dřeva. Dřevo bylo palivem pro sklářské hutě, takže majitel Frýdlantského panství hrabě Clam-Gallas stavbu huti bez okolků povolil. Již o rok později vyrostla na Jizerce sklářská huť, která až do roku 1887 vyráběla skleněné tyčinky, tyče, duté sklo i flakony. Výroba skla vzrůstala.

V roce 1866 již na Jizerce stály dvě velké hutě (stará a nová) a v roce 1880 pracovalo a žilo na Jizerce třicet sklářů i s rodinami. Sklářskou éru Jizerky připomíná i kamenná pyramida ve středu osady, která se dochovala od roku 1828 až dodnes.

Výroba skla se ale po čase zastavila, a tak se počátkem 20. století život na Jizerce zpomalil. Ze sklářů se stali dřevaři a své světnice začali pronajímat výletníkům a turistům, kterých přibývalo. V dnešní době najdeme na Jizerce ze sklářské éry již jen novou huť – Sklárnou, Panský dům a školu, která slouží jako muzeum Jizerských hor.

Další budovou, která stojí za zmínku je Hnojový dům, který patřil Gustavu Ginzelovi, slavnému světoběžníkovi, jenž proslavil Jizercí po celém světě.

Dnešní Jizercí je oblíbeným cílem návštěvníků Jizerských hor. Je zastavením pro závodníky Jizerské padesátky a všech milovníků zimních i letních sportů a každoročně ji při Anenské pouti navštěvuje patronka hor víla Izerina.

Jizercí je také vyhlášenou rezervací Jizerská oblast tmavé oblohy, která vznikla v rámci Mezinárodního roku astronomie v roce 2009 jako česko-polský projekt pro ochranu nočního nebe a nočního životního prostředí.

Více informací o dění na Jizerce se dozvíte například na www.jizerkyprovas.cz. ←

Text: Květa Šírová

- 1 | Zasněžená Jizercí lákala k romantickým procházkám jak před stoletími, tak v dnešní době – pohled od hory Bukovec. Foto: Jan Balda (www.nabuk.cz)
- 2 | Vlevo Stará a vpravo Nová huť. Nová huť stojí na Jizerce dodnes. Foto: archiv Dietmara Lauera
- 3 | Panský dům na akvarelu desenské malířky Christy Scharf. Vytvořený po roce 1945 v Rakousku. Foto: archiv Dietmara Lauera
- 4 | Za císaře Rudolfa II. byla Jizercí vyhledávaným nalezištěm drahých kamenů v Čechách. V 16. a 17. století sem přicházeli hledači safírů a izerinů z celé Evropy. Foto: archiv Dietmara Lauera
- 5 | Kamenná pyramida z roku 1828 se na Jizerce dochovala dodnes. Foto: archiv Dietmara Lauera

2

3

4

5

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČ 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedkyní je Blanka Daníčková. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 1/2017 vyšlo 2. ledna 2017, uzávěrka byla 15. prosince 2016.

magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk